

Modtager(e): Personale i klubberne
cc:

Sorg og kriseplan - klubområdet

Dato: rev. 12. august 2022

Sags nr.:

Sagsbehandler: KPR

Sorg- og krisehandleplanen er et arbejdsredskab for alle medarbejdere i klubberne, og vi anbefaler derfor, at du læser planen grundigt igennem. Du ved aldrig, hvornår du møder et barn/ung, en familie eller en kollega i krise, så netop derfor er det altid godt at være forberedt, så barnet/den unge, familien eller kollegaen ikke møder en mur af tavshed.

At arbejde med mennesker i sorg og krise er hårdt og svært, men ikke farligt. Derfor kan det for nogle medarbejdere være utrolig hårdt psykisk, og i kraft af dette magter man det måske ikke. Det er derfor vigtigt, at vi alle tager et ansvar i sådanne svære situationer, så vi ved fælles hjælp kan hjælpe børn/unge og familier, der er i krise.

Planen gennemgås på personalemøder, og skal være frit tilgængelig på vores hjemmeside. Det er vigtigt at pointere, at forældrene informerer, når der sker noget alvorligt for børnene/de unge.

Indhold i Sorg- og kriseplanen

<i>Når et barn/ung dør</i>	2
<i>Når en søskende til et barn i klubben dør</i>	3
<i>Når et barn/ung er alvorligt sygt eventuelt med døden til følge</i>	4
<i>Når en søskende eller en forælder er alvorlig syg eventuelt med døden til følge</i>	5
<i>Når en kollega er alvorlig syg eventuelt med døden til følge</i>	5
<i>Når et barn/ung i klubben forulykker eller dør</i>	6
<i>Bilag 1: Udkast til breve ved dødsfald</i>	8
<i>Bilag 2: Definition af krise og sorg</i>	9
<i>Bilag 3: Hvornår sørger børn/unge?</i>	10
<i>Bilag 4. Børn/unges behov</i>	10
<i>Bilag 5: Nogle af de almindeligste sorgreaktioner hos børn/unge</i>	10
<i>Bilag 6: Ting, der er vigtige at huske, når du møder et menneske i sorg</i>	10
<i>Bilag 7: Vigtige telefonnumre</i>	11
<i>Bilag 8: Litteraturliste om sorg og krise hos voksne og børn</i>	11

**BØRN, SUNDHED &
VELFÆRD**

Skoler & Uddannelse

Albertslund Kommune
Nordmarks Allé 1
2620 Albertslund

skoleroguddannelse@albertslund.dk
T 43 68 68 68

Når et barn/ung dør

(Barnet/den unge er ikke i klubben ved dødsfaldet)

1. Lederen eller en medarbejder tager straks til hjemmet for at

- Aflevere eller lægge en buket blomster personligt med et kort
- Få facts på det skete
- Familien får udleveret det brev, som klubbens børn/unge, forældre og andre relevante personer har fået tilsendt. Dette brev indeholder informationer om det skete, vores videre handlen samt typiske sorgreaktioner hos børn/unge (Se bilag 1 for forslag til brev)
- Flaget hejses på halv

2. Afklare, hvem der skal orienteres (først lederen eller en anden fra ledelsen, alt personale inkl. fraværende, børn/unge, forældre, forældrebestyrelse)

- Klublederen kontakter afdelingschefen i forvaltningen og bestyrelsen
- Klubbens leder eller en medarbejder kontakter det fraværende personale og vikarer
- Hvis personalet er fraværende grundet ferie, orlov eller andet kontaktes man mundtligt via telefonen. Hvis dette ikke er muligt sendes et brev med oplysning om, hvad der er sket
- Børnene/de unge, der er i klubben, orienteres så vidt muligt samtidig
- Alle forældrene orienteres via breve
- Den pågældende dag holder klubben åben for børn/unge og forældre, hvor der vil være personale og så vidt muligt kriseberedskab tilstede, så længe der er behov for det. (ledelsen kontakter kriseberedskabet)
- Fraværende personaler tilbydes mulighed for at kunne indgå i forløbet

3. Samling i klubben

- Der opstilles et bord, hvor der vil stå et billede af afdøde, læg tegninger eller andet efter børnenes/de unges ønsker, som minder til den afdøde. Tingene fra mindebordet tages med ved første besøg ved gravstedet, som skal finde sted hurtigst muligt efter begravelsen/bisættelsen

4. Begravelse/bisættelse

- Hvis denne ikke foregår i stilhed eller i dybeste stilhed, deltager en af medarbejderne og mindst én fra ledelsen. Der medbringes båretbuket med bånd
- Hvis denne foregår i stilhed eller dybeste stilhed sendes blomster med kort
- Personalet skal ikke tage klubbens børn/unge med
- Efter begravelsen/bisættelsen fortæller medarbejderen børnene/de unge i klubben, hvordan det er foregået
- Personalet møder til deres normale mødetid og lukkevagten lukker klubben på normal vis. Hvis personalet ikke magter at vende tilbage til klubben, overtager det øvrige personale klubben

5. Opfølgning (at mindes)

- Klubben besøger gravstedet mindst en gang og derefter løbende indenfor det første år alt efter personalets vurdering og børnenes/de unges behov
- Første besøg skal være umiddelbart efter begravelsen/bisættelsen, hvor der medbringes et lys

6. Den videre kontakt til hjemmet

- Én af medarbejderne tager telefonisk kontakt til familien umiddelbart efter begravelsen og aftaler, hvis familien ønsker det, et hjemmebesøg, hvor vi medbringer billeder, hilsner m.m. Inden for det første år, skal der have været mindst to personlige/telefoniske kontakter til hjemmet. Derefter vil kontakten mellem klubben og familien afhænge af den ramte families behov

7. Opfølgning

- Klubledelsen er ansvarlig for, at forløbet evalueres og diskuteres på de efterfølgende personalemøder, hvor der tages udgangspunkt i, hvordan børnene/de unge, den ramte familie, øvrige familier/andre involverede parter og personalet har det

Når en søskende til et barn i klubben dør

1. Én af medarbejderne tager straks til hjemmet for at

- Aflevere en buket blomster med kort
- Få facts på det skete
- Familien får udleveret det brev, som klubbens børn/unge, forældre og andre relevante personer har fået tilsendt. Dette brev indeholder informationer om det skete, vores videre handlen samt typiske sorgreaktioner hos børn/unge
- Hvis nogle af medarbejderne er fraværende, kontaktes de straks for at have mulighed for at kunne indgå i forløbet

2. Afklare hvem der skal orienteres (ledelsen, alt personale inkl. fraværende, børn/unge, forældre, bestyrelse)

- Klublederen kontakter afdelingschefen i forvaltningen og bestyrelsen
- Klubbens leder eller en medarbejder kontakter den fraværende personale og vikarer
- Hvis personalet er fraværende grundet ferie, orlov eller andet kontaktes man mundtligt via telefonen. Hvis dette ikke er muligt sendes et brev med oplysning om, hvad der er sket
- Børnene/de unge, der er i klubben, orienteres så vidt muligt samtidig
- Alle forældrene orienteres via breve

3. Begravelse/bisættelse

- Hvis denne ikke foregår i stilhed eller i dybeste stilhed, deltager en af medarbejderne og mindst én fra ledelsen. Der medbringes båretbuket med bånd
- Hvis denne foregår i stilhed eller dybeste stilhed sendes blomster med kort
- Personalet skal ikke tage klubbens børn/unge med
- Efter begravelsen/bisættelsen fortæller medarbejderen børnene/de unge i klubben, hvordan det er foregået

4. Opfølgning (at mindes)

- Klubben besøger gravstedet umiddelbart efter begravelsen/bisættelsen
- Første besøg skal være umiddelbart efter begravelsen/bisættelsen, hvor de børn/unge, der ønsker det, medbringer en lamineret tegning
- Klubben besøger derefter gravstedet, når det falder naturligt

5. Opfølgning

- Ledelsen er ansvarlig for, at forløbet evalueres og diskuteres på de efterfølgende personalemøder, hvor der tages udgangspunkt i, hvordan børnene/de unge og personalet har det

Når et barn/ung er alvorligt sygt eventuelt med døden til følge

1. Lederen og eventuelt andre relevante voksne, holder tæt kontakt med den berørte familie

- To medarbejdere vælges som primær voksne for den berørte familie
- Under sygdomsforløbet holdes tæt kontakt til familien
- Aftal forældresamtaler under sygdomsforløbet, gerne ved hjemmebesøg
- Vi skal lytte til familien og spørge ind til, hvordan vi kan støtte barnet/den unge/familien bedst muligt
- Der skal skabes enighed mellem klubben og familien om, hvor meget barnet/den unge skal vide, og på hvilken måde informationerne gives
- Vi skal søge oplysninger fra familien om, hvad de fortæller barnet/den unge om døden og hvad der sker efter døden
- De primærvoksne kan besøge barnet/den unge i hjemmet eller på sygehuset, hvis barnet/den unge er fraværende fra klubben. Venner fra klubben kan efter aftale med de respektive familier, samt efter vurdering i de enkelte tilfælde, besøge det syge barn/ung sammen med de primær voksne

2. Afklare hvem der skal orienteres (ledelsen, alt personale, inkl. fraværende personale, børn/unge og forældre)

- Lederen kontakter klubbens fraværende personale og vikarer
- Ledelsen orienterer hurtigst muligt resten af personalet
- Hvis personalet er fraværende grundet ferie, orlov eller andet, kontaktes man mundtligt via telefonen. Hvis dette ikke er muligt sendes et brev med oplysning om det berørte barns/ungs situation
- Der gives løbende information til klubbens børn/unge og forældre efter aftale med det syge barns/ungs forældre, eventuelt via breve
- Børnene/de unge, der er i klubben, orienteres så vidt muligt samtidig

3. Redskaber til brug

- Personalet kan, efter aftale med ledelsen, søge støtte og hjælp hos den pædagogiske konsulent, i det omfang den enkelte eller alle har brug for det

4. Tiden efter eventuelt dødsfald

- Personalet tager initiativ til jævnlige samtaler med familien om afdøde barn/ung og forløbet omkring dødsfaldet, hvis familien fortsat er tilknyttet klubben
- Der tales jævnlige samtaler med klubbens øvrige børn/unge om afdøde barn/ung
- Der skal være skærpet opmærksomhed på eventuelle søskendebørn i klubben fremover

Se yderligere afsnittene om, "Når et barn/ung dør" og "Når en søskende til et barn/ung dør".

Når en søskende eller en forælder er alvorlig syg eventuelt med døden til følge

1. Lederen og eventuelt andre relevante voksne, holder tæt kontakt med den berørte familie

- To medarbejdere vælges som primære voksne for barnet/den unge i klubben samt den berørte familie
- Under sygdomsforløbet holdes tæt kontakt til familien
- Vi skal lytte til familien og spørge ind til, hvordan vi kan støtte barnet/den unge/familien bedst muligt
- Der skal skabes enighed mellem klubben og familien om, hvor meget barnet/den unge skal vide
- Vi skal søge oplysninger fra familien om, hvad de fortæller barnet/den unge om døden, og hvad der sker efter døden
- "Omsorgstid" (primær voksen tager barnet/den unge til side, og giver sig tid til at tale med barnet/den unge, om hvordan det har det). Der skal skabes rum for at barnet/den unge kan få "omsorgstid", derfor skal de øvrige kollegaer respektere, at den primære voksen går fra, når der er behov for dette

2. Afklare hvem der skal orienteres (ledelsen, alt personale, inkl. fraværende personale)

- Lederen kontakter klubbens fraværende personaler og vikarer
- Hvis personalet er fraværende grundet ferie, orlov eller andet, kontaktes man mundtligt via telefonen. Hvis dette ikke er muligt, sendes et brev med oplysning om det berørte barns/ungs situation

3. Tiden efter eventuelt dødsfald

- Personalet tager initiativ til jævnligt at tale med familien om den afdøde søskende eller den afdøde forælder samt forløbet omkring dødsfaldet
- Der tales jævnligt med det berørte barn/ung om den afdøde søskende eller forælder
- Der tales jævnligt med klubbens børn/unge om det berørte barns/ungs afdøde søskende eller forælder

Se yderligere afsnittene om, "Når en søskende til et barn/ung dør" og "Når en forælder til et barn/ung dør".

Når en kollega er alvorlig syg eventuelt med døden til følge

1. Kollegaerne tager straks kontakt til hjemmet (max 2 personer)

- Kollegaerne afleverer en buket blomster og et kort
- Under sygdomsforløbet holdes tæt kontakt til kollegaen og familien
- Aftal besøg under sygdomsforløbet, hvis kollegaen magter og er i stand til det
- Vi skal lytte til kollegaen og familien og spørge ind til, hvordan vi kan støtte kollegaen/familien bedst muligt
- Der skal skabes enighed mellem kollegaen, familien og klubben om, hvor meget klubbens børn/unge og forældre skal vide, og på hvilken måde informationerne gives

2. Afklare hvem der skal orienteres (ledelsen, alt personale inkl. fraværende, børn/unge, forældre, bestyrelse)

- Klublederen kontakter afdelingschefen i forvaltningen og bestyrelsen.
- Klubbens leder eller en medarbejder kontakter den fraværende personale og vikarer
- Hvis personalet er fraværende grundet ferie, orlov eller andet kontaktes man mundtligt via telefonen. Hvis dette ikke er muligt sendes et brev med oplysning om, hvad der er sket
- Børnene/de unge, der er i klubben, orienteres så vidt muligt samtidig
- Der gives løbende information til klubbens forældre efter aftale med den syge kollega og familien, eventuelt via breve

3. Tiden efter eventuelt dødsfald

Se afsnittet om "Når et barn/ung dør".

Når et barn/ung i klubben forulykker eller dør

(barnet/den unge er i klubben)

1. Ulykken standses

- Stands ulykken
- Giv livreddende førstehjælp
- Tilkald den nødvendige hjælp. Ring 112
- Giv almindelig førstehjælp
- Personalet sørger for at klubbens øvrige børn/unge kommer væk fra ulykkesstedet. Ambulancen kommer og henter det forulykkede barn/ung
- Oftest er det ikke muligt for personalet at få lov til at køre med ambulancen, men én relevant voksen kører straks til hospitalet i taxa eller egen bil. Hvis flere børn/unge fra klubben er forulykkede, er man to personer tilstede på hospitalet
- Den voksne bliver på hospitalet, så længe forældrene har behov for det
- På hospitalet er den voksne løbende i telefonisk kontakt med ledelsen på klubben
- Vi skal have skærpet opmærksomhed på fremmede i klubben - det kan være pressefolk
- Afdelingschef i forvaltningen, leder, stedfortræder informerer pressen
- Som udgangspunkt udtaler vi os ikke

2. Ledelsen eller anden relevant voksen, tager kontakt til det forulykkede barns/ungs forældre

- Få facts på det skete inden telefonopkaldet til det forulykkede barn/ungs forældre
- Forældrene kontaktes via telefon, enten til hjemmet, mobiltelefonen eller på arbejdspladsen
- Hvis der ikke straks opnås kontakt til forældrene, ringes der med 10 minutters mellemrum, indtil der er kontakt

3. De resterende børn/unge på klubben

- Når børnene/de unge er samlet i de respektive rum sammen med den øvrige personalegruppe, gives informationer om ulykken og det videre forløb. Der ydes omsorg ved at trøste men også ved at tale med børnene/de unge om det skete

4. Afklare hvem og hvordan der skal orienteres

- Ledelsen tager telefonisk kontakt til samtlige forældre for at informere om ulykken samt bede om, at deres børn/unge bliver hentet hurtigst muligt den pågældende dag
- Alle forældrene orienteres også via brev om det skete. Brevet udleveres, når barnet/den unge bliver hentet eller sendes hjem samme dag. På eventuelle børnelister afkrydses hvem, der personlig har fået udleveret brevet
- Den pågældende dag holder klubben åben for børn/unge og forældre, hvor der vil være personale og så vidt muligt kriseberedskab tilstede, så længe der er behov for det. Ledelsen kontakter kriseberedskabet

5. Modtagelse af børn/unge efter ulykken

Se afsnittet om modtagelse af klubbens børn/unge efter dødsfald i afsnittet om "Når en søskende til et barn/ung dør". Det nævnte afsnit omhandler "omsorgstid" for et enkelt barn/ung, men i dette tilfælde berører det en gruppe, der kan have behov for fælles "omsorgstid".

Det videre forløb, hvis barnet/den unge er kvæstet eventuelt med døden til følge. Se afsnittet om, "Når et barn/ung er alvorlig syg eventuelt med døden til følge".

6. Det videre forløb, hvis barnet/den unge dør

Se afsnittet om, "Når et barn/ung dør, barnet/den unge er ikke i klubben ved dødsfaldet")

Bilag 1: Udkast til breve ved dødsfald

"Kære forældre.

Klubben har i dag fået den sørgelige meddelelse, atdøde natten til i dag, ...dag d., på grund af..... Vi har brugt megen tid på at snakke om det, der er sket, og vil også gøre det i tiden fremover. Vi er derfor meget opmærksomme på de enkelte børn/unges reaktioner på det skete.

Vi ved endnu ikke, hvornår begravelsen vil finde sted, men vi vil sørge for, at der bliver afleveret en buket fra børnene/de unge og voksne i klubben.

Vi har ligeledes dags dato været ved familiens hjem og lagt en buket blomster for at vise vores dybeste medfølelse med familien.

Vi vil bede jer om at være opmærksomme på, at når jeres barn oplever et dødsfald, kan det være påvirket af denne situation i lang tid efter. Børn/unge reagerer forskelligt overfor døden. F.eks. vil nogle børn/unge ikke snakke om dødsfaldet, men lader som om intet er hændt. Nogle børn/unge græder meget - er rastløse og urolige, andre har svært ved at koncentrere sig, og andre igen får f.eks. ondt i maven eller i hovedet.

Vi må derfor i fællesskab være opmærksomme på at lytte til børnenes/de unges signaler. I er som altid velkomne til at komme og tage en snak med personalet om jeres barns reaktioner.

I er ligeledes meget velkomne til at kontakte os, hvis I har nogle spørgsmål eller behov for at snakke om det skete.

*Med venlig hilsen
Personalet"*

"Kære forældre

I går ramte en frygtelig tragedie en af vores familier i klubben.

"Peter" har mistet sin mor. Hun døde pludseligt (skriv hvor) /havde været syg et stykke tid (skriv evt. hvad hun fejlede).

(Det kan i nogle tilfælde være nødvendigt at beskrive omstændighederne ved dødsfaldet mere udførligt, så man undgår rygter).

Peters far har bedt os informere jer, fordi det er vigtigt for ham, at I kender til deres sorg og kan tale med ham og Peter, når Peter igen kommer i klub.

Personale fra klubben vil deltage i begravelsen/bisættelsen og klubben sender en båretbuket.

Vi vil naturligvis først og fremmest tage os af Peter og hans sorg. Men vi vil også tale om det, der er sket, med de andre børn/unge.

Vi vil også på et tidspunkt tage på kirkegården med blomster, så Peter kan vise sine kammerater, hvor hans mor er begravet.

I bør tale om det hjemme og også forberede jer på svære spørgsmål. I bør også være opmærksomme på, hvordan jeres barn reagerer.

I kan naturligvis tale med mig, hvis der er noget I er usikre på. Vi har også forslag til bøger, man kan låne på biblioteket.

Vi er naturligvis alle sammen påvirkede af det, der er sket, og tænker på Peter og hans familie. Vores flag, der altid er hejst ved festlige lejligheder, er i dag på halv for at vise, at vi sørger.

*På personalets vegne
Mette"*

Bilag 2: Definition af krise og sorg

Definition af krise

"Kortvarigt forløb som efterfølges af sorg"

eller

"Tuende forstyrrelse i et menneskes livssituation, hvor tidligere erfaringer og handlemåder er utilstrækkelige til at forstå og psykisk beherske den aktuelle situation; fremkaldt af en eller flere af flg. faktorer: a. voldsomme begivenheder, fysiske eller psykiske tab, fx brand, naturkatastrofer, krig, død, skilsmisse....."

(Kilde: Psykologisk – pædagogisk ordbog)

Definition af sorg

"Sorgen er langvarig, og den forsvinder aldrig, men den kan mindskes med tiden".

eller

"Stærk, ubehagelig følelse af savn pga. objekt tab, dvs. tab af person som man er emotionelt nært knyttet til"

(Kilde: Psykologisk – pædagogisk Ordbog)

Børn/unges og voksnes reaktionsmønstre i forbindelse med en sorgkrise.

(Fra Cullberg: "Krise og udvikling")

1. Chokfasen – Uvirkelighedsfølelse (Kortvarig. Fra et par timer til nogle dage)

- Vi handler ikke rationelt.
- Der er voldsomme følelsesudladninger
- En forstyrret virkelighedsopfattelse

2. Reaktionsfasen (Varighed fra uger til flere måneder)

- Forsøg på at genetablere en mening eller forståelse.
- Smerte og sorg
- Søvnforstyrrelser, manglende appetit.
- Psykologiske forsvarsmekanismer

3. Bearbejdningsfasen (Kan vare i over et år)

- Accept af at det skete ikke kan ændres.
- Færre psykiske forsvarsmekanismer.
- Mere almindelige og forståelige løsningsmetoder.

4. Nyorienteringsfasen (Vil bestå hele tiden)

- Normal psykisk balance
- Orientering imod fremtiden
- Hændelsen er blevet en integreret del i livserfaringen. Personen vil leve med et ar i sjælen, som aldrig forsvinder.

Bilag 3: Hvornår sørger børn/unge?

Dødsfald, skilsmisse, starter i daginstitution, skift af institution, veninden/vennen flytter, sovebamsen bliver væk, tab/adskillelse i øvrigt m.v.

Bilag 4. Børn/unges behov

- At huske – minder
- Rum til sorgen
- Informationer og viden – efter egne behov!
- Deltagelse – sanselse / visualisere
- Aktive voksne
- Forældre
- Andre voksne
- Ansvarsfrihed / øvelse i ansvar
- Accept af følelser
- Frihed for skyld
- Tid

Bilag 5: Nogle af de almindeligste sorgreaktioner hos børn/unge

- Angst
- Stærke minder
- Søvnforstyrrelser
- Tristhed, længsel og savn
- Vrede og opmærksomhedskrævende adfærd
- Skyld, selvbefredelse og skam
- Fysiske gener
- Andre mulige sorgreaktioner
- Regressiv adfærd (tilbagevenden til en adfærd, der hører til et tidligere, især barnligt, udviklingstrin)
- Social tilbagetrækning
- Fantasier
- Personlighedsforandringer
- Fremtidspessimisme
- Spekulationer over årsag og meninger
- Vækst og modning

Bilag 6: Ting, der er vigtige at huske, når du møder et menneske i sorg

- Det er vigtigt at huske, at man aldrig kommer ud af sorgen, men man kan lære at leve med den
- Sorgen forsvinder ikke, men den vil mindskes med tiden, hvis den bliver bearbejdet
- Hjælp barnet/den unge med at bevare mindet om den afdøde
- Husk at man aldrig kan sige for meget, men stol på din sunde fornuft og tal med barnet/den unge om det skete

- Lad være med at pakke tingene ind, men sig tingene direkte, så barnet/den unge forstår dig
- Barnet/den unge er allerede i en sorg tilstand, og du kan ikke forværre denne tilstand hos barnet/den unge ved at sige for meget. Derfor, THI IKKE
- For at hjælpe et barn/ung i sin sorg handler det ikke kun om *at kunne* men i høj grad om *at turde*

***”At støtte et barn/ung i sorg
kræver ikke at du er overmenneske.
Blot at du er medmenneske”***
(Steiner Ekvik, norsk sognepræst)

Bilag 7: Vigtige telefonnumre

- Albertslund Kommune tlf. 43 68 68 68
- Afdelingschefen i forvaltningen 43 68 68 68
- Direktør for Børn, Sundhed og Velfærd tlf. 43 68 68 68
- Kommunikationsmedarbejder Janus Enemark (pressehåndtering) tlf. 43 68 68 68
- Falck Healthcare (arbejdsrelateret psykologisk krisehjælp) tlf. 70 10 20 12
- Nærmeste politistation tlf. 114
- Akut udrykning og livsfare tlf. 112

Bilag 8: Litteraturliste om sorg og krise hos voksne og børn

Marianne Davidsen-Nielsen:
Den nødvendige smerte: om sorg, sorgterapi og kriseintervention.
Munksgaard 1997.

Lis Hillgaard, Lis Keiser og Lise Ravn:
Sorg og krise.
Gyldendal 1999.

Johan Cullberg:
Krise og udvikling.
Gyldendal 1997.

Gurli Fyhr:
Sorgens rum.
Gyldendal 2001.

Gertraud Finger:
Børns sorg.
Gyldendal 2001.

Gudrun Edvardson:
Børn i sorg- Børn i krise.
Hans Reitzel 1986.

Atle Dyregrov:
At tage afsked - ritualer der hjælper barnet gennem sorgen.
Hans Reitzel 1995.

Anne Jacobsen:
Børn og sorg, om børns reaktioner på tab og død.
Clausens bøger 1988.

Anne Jacobsen:
Kan man dø om natten, når børn rammes af alvorlig sygdom og død.
Gyldendal 1978.

Peter Olesen:
Min mor døde. Min far døde.
Krogshs forlag 1999.

Peter Olesen, Anneli Sejer Iversen:
Min søster døde. Min bror døde.
Krogshs forlag 2001.

Signe Rølmer:
Børn om mors og fars død.
Krogshs forlag 2000.

Per Bøge:
Omsorg - handleplan.
Kræftens Bekæmpelse 1998.

Per Bøge, Jes Dige:
Om sorg - når hjertet gør ondt.
Kræftens Bekæmpelse 2000.

Erik Møller:
Sommeren efter Anemone.
Aschehoug Dansk Forlag A/S 1999.

Donna O'toole:
Marvi Myrebjørn fatter håb.
Ørnens forlag 1993.

Barbara Soros:
Bedstemors sang.
Forlaget Klematis A/S 1998.

Jeanne Fløe, Henrik Bjerregrav:
Farvel mormor.
Forlaget Klematis 1997.

Tannia Sels:

Aldrig mere og for altid.
Forlaget Klematis 2000.

Pernilla Stalfelt:
Hvad er døden.
Forlagt Forum A/S 2000.

Tor Åge Bringsværd, Anne Holt:
Sofie får besøg.
Forlaget Fremad A/S 1994.

Videofilm:

Om sorg - Når livet går sin vej. Tegnefilm, 12 min. Kræftens Bekæmpelse.

En mur af tavshed. Instruktion af Klaus Birch. Nordisk Film og TV for TV
2, Danmark.
Bøger for børn.